

zaaknummer 2011T584(1)

11 juni 2014

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam]

geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. T.W.H.M. Weller, advocaat te Eindhoven,

tegen:

[naam],

geboren op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tot [jaar] lid van de Congregatie van de Broeders Franciscanen van
Bleijerheide,
advocaat: mr. J.J.M. Goltstein te Kerkrade.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 25 september 2013. Op 26 november 2013 heeft mr. Goltstein namens aangeklaagde een verweerschrift ingediend.

Op 8 januari 2014 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden. De mondelinge behandeling van de klacht werd aangehouden teneinde partijen in de gelegenheid te stellen kennis te nemen van een stuk waarover de commissie beschikte en nadere bewijsstukken in het geding te brengen. De Klachtencommissie heeft nadien kennis genomen van:

- De brieven van mr. Goltstein van 9 januari, 31 januari, 7 maart, 18 maart en 28 april 2014;
- De brieven van mr. Weller van 31 januari en 7 maart 2014 en
- Het e-mailbericht van mr. Weller van 28 februari 2014.

Op 14 mei 2014 heeft de voortgezette behandeling van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is zowel op de zitting van 8 januari als op die van 14 mei verschenen en heeft zijn standpunt nader toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Weller.

Aangeklaagde is om gezondheidsredenen niet verschenen. Hij heeft zich laten vertegenwoordigen door zijn advocaat mr. Goltstein.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager is gedurende zijn verblijf van 1972 tot 1974 in [jongenspensionaat] in [plaats] seksueel misbruikt door aangeklaagde en door een andere broeder tegen wie zich klacht 2011T584(2) richt.

2.2. Klager komt uit een gezin met vier kinderen en was de oudste zoon. Klager is op zijn dertiende jaar via de Raad voor de Kinderbescherming uit huis geplaatst en naar [jongenspensionaat] gegaan om de Mavo te volgen.

Klager herinnert zich dat er op [jongenspensionaat] veel gesport werd. Klager was goed in sport en had daar plezier in. Klager herinnert zich echter daarnaast vooral nare momenten op het internaat. Er werd streng gestraft en hard geslagen. Klager werd tijdens zijn eerste avond op het internaat al door aangeklaagde afgetuigd.

Klager kan zich herinneren dat hij de eerste avond op de slaapzaal kwam bij jongens van zijn leeftijd en dat aangeklaagde daar de leiding had. Aangeklaagde sliep in een kamertje apart bij de slaapzaal. De slaapzaal was ingedeeld in een aantal compartimenten en klager lag met vijf à zes jongens in één van de compartimenten. Hij kan zich herinneren dat er een appel door de lucht vloog en dat deze bij hem in de buurt op de grond terecht kwam. Klager had hier niets mee van doen en lag al in bed. Aangeklaagde was echter woedend en heeft klager overal geschopt en geslagen. Klager was totaal verbijsterd, mede omdat hij juist vanwege het geweld thuis uit huis was geplaatst.

In dezelfde nacht is aangeklaagde bij klager op bed komen zitten. Klager was wakker, maar heeft zich doodstil gehouden en lag verstijfd van angst in zijn bed. Hij herkende de grote gestalte van aangeklaagde onmiddellijk en vreesde opnieuw te worden afgetuigd. Uiteindelijk voelde klager dat aangeklaagde met zijn hand onder de dekens ging waarna hij klagers geslachtsdelen aanraakte over de pyjamabroek heen. Klager heeft zich niet durven verroeren. Het misbruik heeft eenmaal plaats gevonden.

Toen klager ongeveer 15 jaar oud was heeft hij het internaat verlaten.

2.3. De ouders van klager waren inmiddels gescheiden en, na enkele maanden bij zijn moeder gewoond te hebben, is klager een zwerfend bestaan gaan leiden. Klager kwam in aanraking met verdovende middelen en voorts met justitie. Klager is gedurende meerdere periodes van zijn leven gedetineerd geweest en is vele malen opgenomen geweest in een psychiatrische inrichting. Toen klager 37 jaar oud was heeft hij een vrouw ontmoet met wie hij 15 jaar heeft samengewoond. Uiteindelijk is die relatie gestrand omdat klager niet in staat was een relatie te onderhouden.

Het heeft klager grote moeite gekost om de draad van zijn leven op te pakken en uit de drugscene te ontsnappen. Een aantal keren heeft klager een suïcidepoging gedaan. Klager heeft moeite met het aangaan en onderhouden van sociale contacten en leidt een geïsoleerd leven.

Voor klager is duidelijk dat zijn tijd op [jongenspensionaat] en het misbruik zijn leven in zeer negatieve zin hebben bepaald. Klager is onder behandeling bij het CAD en gebruikt veel medicatie (antidepressiva en antipsychotica) om rustig te blijven en zichzelf overeind te houden.

2.4. Klager heeft nooit over het seksueel misbruik durven spreken. Klager heeft altijd geprobeerd het misbruik te verdringen, ook met alcohol en drugs. In 2011, na de publiciteit rondom het misbruik in [jongenspensionaat], is klager zich weer in alle hevigheid bewust geworden van het misbruik dat hij heeft ondergaan. Klager heeft toen een zeer emotionele periode doorgemaakt, die zich onder meer uitte in lichamelijke klachten zoals spierspanningen en trillingen.

2.5. Klager hoopt op een oprechte en werkelijke erkenning van hetgeen hem is aangedaan. Hij hoopt door een gegroundverklaring van zijn klacht zijn zelfrespect te hervinden en dit deel van zijn verleden af te kunnen sluiten. Ten slotte wenst klager financiële genoegdoening te ontvangen.

3. Het verweer (zakelijk weergegeven)

In zijn verweerschrift heeft aangeklaagde gesteld dat hij zich de door klager geschetste gebeurtenis niet kan herinneren. Aangeklaagde vraagt klager aan te tonen gedurende welke periode hij op [jongenspensionaat] heeft verbleven. Aangezien de vermeende handeling 's nachts heeft plaats gevonden vraagt aangeklaagde zich af hoe klager hem heeft kunnen herkennen. Wellicht is er sprake van een persoonsverwisseling; er waren immers vele broeders op [jongenspensionaat]. Het spijt aangeklaagde evenwel dat klager zulke negatieve herinneringen aan zijn verblijf op [jongenspensionaat] heeft. Indien het misbruik heeft plaats gevonden had dit uiteraard nooit mogen gebeuren.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer tweeënveertig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben voorgedaan. Alleen al door het verstrijken der jaren zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden. De Klachtencommissie acht aannemelijk dat klager gedurende zijn verblijf in [jongenspensionaat] door aangeklaagde seksueel is misbruikt. Het misbruik bestond uit het eenmalig betasten van de geslachtsdelen van klager onder de dekens, over de pyjamabroek heen.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt in de eerste plaats door de authentieke en gedetailleerde en gesserreerde wijze waarop klager tot tweemaal toe zijn verhaal heeft verteld. Zijn beschrijving van de gebeurtenissen is consistent.

Voorts heeft de uitkomst van het nadere feitenonderzoek omtrent de periode van verblijf van klager en aangeklaagde op [jongenspensionaat] uitgewezen dat klager en aangeklaagde in dezelfde tijd op [jongenspensionaat] verbleven, zodat de door aangeklaagde geopperde mogelijkheid van een persoonsverwisseling niet waarschijnlijk is.

Daarnaast wordt de verklaring van klager ondersteund door de inhoud van de klacht van de heer [naam] (2011T408) die nog voordat aangeklaagde het klooster inging door aangeklaagde is misbruikt, alsmede door de gegrond verklaarde klachten van de heer [naam] (2011T529(2)) en de heer [naam] (2012T794(1)). Zij zijn eveneens gedurende hun verblijf op [jongenspensionaat] seksueel misbruikt door aangeklaagde. De beschrijving van de vorm waarin dit gebeurde stemt bij de heer [naam] overeen met die van klager. Ook bij hem was sprake van misbruik in de vorm van het in bed betasten van zijn geslachtsdelen door aangeklaagde. Uit het feitenonderzoek is gebleken dat de heer [naam] een aantal maanden tegelijk met klager op [jongenspensionaat] heeft verbleven.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met misbruik van gezag en gezien de afhankelijkheidsrelatie waarin klager stond tot aangeklaagde hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van het misbruik slechts dertien jaar oud. Aangeklaagde was voor hem een persoon in wie hij vertrouwen mocht hebben.

4.5. De Klachtencommissie hoopt dat de gegrondverklaring van de klacht kan bijdragen aan de vermindering van het leed dat klager is aangedaan.

4.6. Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Klager kan zich voor het verkrijgen van schadevergoeding met het onderhavige advies rechtstreeks wenden tot de compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 11 juni 2014 door mr. T.F.A.M. Hoogenboom, voorzitter, mr. A.M.T. Denekamp-Mulder en drs. Th.M. Bronzwaer, leden, bijgestaan door mr. J.C. Quint, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan klager verzonden.

Aangezien zich in deze zaak geen kerkelijk gezagsdrager heeft gesteld, wordt dit advies niet aan een kerkelijk gezagsdrager verzonden. Niettemin kan klager zich op grond van een besluit van de Bisschoppenconferentie en de Konferentie Nederlandse Religieuzen (KNR) met dit advies zonder tussenkomst van een kerkelijk gezagsdrager wenden tot de Compensatiecommissie.